

Opfølgning på skriftlig markedsdialog om driftskontrakten – vinter 2025

20. februar 2026

1. Indledning

I forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens forberedelse af udbudsmaterialet til udbuddet af kontrakt om infrastrukturdrift mv. er der afholdt en skriftlig markedsdialog i 4. kvartal 2025.

Den skriftlige markedsdialog har taget afsæt i spørgsmål relateret til tre særskilte emner:

- 1) Mulig option på drift fra ekstra driftscenter
- 2) Skalering af driftsydelsen
- 3) Revision/overensstemmelsesvurdering

Dette notat indeholder en kort opsummering af de svar som Digitaliseringsstyrelsen modtog i forbindelse med markedsdialogen. Styrelsen modtog svar fra i alt fire leverandører.

2. Opsamling på skriftlig markedsdialog

2.1 Mulig option på drift fra ekstra driftscenter

1) Vil en option på etablering af drift fra et tredje driftscenter have en indflydelse på leverandørens interesse for at afgive tilbud i udbuddet?

Det var den generelle opfattelse blandt de deltagende leverandører i markedsdialogen, at en option på etablering af drift fra et tredje driftscenter ikke vil have indflydelse på deres interesse i at afgive tilbud, og at en sådan option vil kunne imødekommes.

En leverandør understregede, at det er væsentligt, at kravspecifikationen præciserer de fysiske og sikkerhedsmæssige krav til det tredje driftscenter, da disse har betydning for omkostninger og tilbudsgivning.

2) Er der særlige kommercielle eller tekniske forhold, Digitaliseringsstyrelsen skal være opmærksom på ved en option på etablering af drift fra et tredje driftscenter?

Leverandørerne pegede på, at en option på etablering af drift fra et tredje driftscenter indebærer både væsentlige kommercielle og tekniske forhold, som Digitaliseringsstyrelsen bør være opmærksom på.

I forhold til kommercielle forhold pegede leverandørerne på, at et tredje driftscenter vil medføre øgede etablerings- og driftsomkostninger som følge af ekstra faciliteter, herunder en tredje fysisk lokation samt ekstra hardware og software. Flere af leverandørerne fremhævede, at omkostningsniveauet blandt andet afhænger af lokationskravet, graden af beredskab (fuldt operationelt eller reduceret kapacitet) samt muligheden for at anvende eksisterende faciliteter.

I forhold til tekniske forhold pegede leverandørerne på øget kompleksitet ved drift på tre lokationer, herunder udfordringer med blandt andet datareplikering, datasynkronisering, netværkslatens, failover, integrationer til eksterne tjenester og afhængigheder til de primære driftscentre.

3) Giver kravet om mindst 2 km afstand mellem de primære redundante driftscentre anledning til nærmere overvejelser?

Alle leverandører angav, at kravet om mindst 2 km afstand mellem de primære (redundante) driftscentre ikke giver anledning til nærmere overvejelser. Én leverandør bemærkede, at backupdata bør opbevares adskilt fra de primære centre, og anbefalede, at Digitaliseringsstyrelsen overvejer krav om yderligere datacentre for at sikre korrekt backup og god IT-skik.

4) Hvilken kommerciel betydning, hvis nogen, vil det have, hvis kravet om afstand mellem de primære redundante driftscentre øges til 5 km?

De deltagende leverandører i markedsdialogen angav, at en forøgelse af afstandskravet mellem de primære redundante driftscentre til 5 km ikke vil have nogen kommerciel betydning, da deres nuværende infrastruktur kan honorere kravet. Én leverandør fremhævede, at ændringer i omkostninger kan opstå, hvis et eventuelt tredje driftscenter placeres med væsentlig større geografisk spredning, men selve 5 km-kravet vurderes som standard og uden særskilt prispåvirkning.

5) Driften af NemLog-in-løsningen er omfattet af databeskyttelseslovens lokationskrav og løsningen skal derfor driftsafvikles fra Danmark.

Leverandøren bedes dog ligeledes forholde sig til ovenstående spørgsmål 1) og 2), hvis det tredje driftscenter måtte undtages fra lokationskravet, og der således ville være mulighed for at tilbyde drift fra et tredje driftscenter uden for Danmark men inden for EU/EØS.

Der var forskellige holdninger blandt leverandørerne til muligheden for drift fra et tredje driftscenter uden for Danmark, men inden for EU/EØS. Én leverandør forholdt sig positivt til spørgsmålet og forventer i fremtiden at kunne tilbyde drift inden for EU/EØS, men uden for Danmark. En anden leverandør vil uanset mulighed for undtagelse placere et tredje driftscenter i Danmark.

Flere leverandører anbefalede, at driften fortsat holdes i Danmark og fremhævede, at idet løsningen er samfundskritisk, kan drift uden for landets grænser vurderes som risikofyldt, og at store afstande kan medføre signalforsinkelser (latency).

2.2 Skalering af driftsydelsen

1) Er der særlige forhold, som Digitaliseringsstyrelsen skal være opmærksomme på i forhold til fastlæggelse af en mekanisme for op- og nedskalering af Infrastrukturens kapacitet

Leverandørerne pegede på en række forskellige forhold. Enkelte leverandører fremhævede, at effektiv og rentabel op- og nedskalering bedst understøttes i driftsmiljøer med stor volumen og delt infrastruktur, mens andre leverandører pegede på, at høje krav til sikkerhed og isolation nødvendiggør en dedikeret infrastruktur med en kapacitetsbaseret model.

En leverandør bemærkede, at Digitaliseringsstyrelsen bør skelne mellem fysisk tilgængelighed og logisk kapacitet, da mekanismen for op- og nedskalering vil fungere forskelligt herfor.

Derudover blev behovet for minimumsperiode for aktivt udstyr, minimumskapacitet og varsler ved større kapacitetsændringer også fremhævet som forhold Digitaliseringsstyrelsen bør være opmærksomme på.

2) Er der særlige typer af it-udstyr, som har lange leveringstider. Eksemplicér gerne forventede leveringstider i svaret.

Det var den generelle tilbagemelding, at Digitaliseringsstyrelsen skal være opmærksom på, at visse typer af it-udstyr har lange leveringstider. Et flertal af leverandørerne påpegede, at standardinfrastruktur som servere, storage og netværk kan leveres inden for 6 - 16 uger, mens specialiseret eller niche-udstyr, herunder HSM'er, specifik hardware til etablering af Secure Rooms samt specialerede sikkerhedskomponenter, kan have væsentligt længere leveringstider med op til 12 - 24 uger.

Enkelte leverandører anbefalede at planlægge bestilling af kritisk udstyr tidligt i projektfasen for at undgå forsinkelser og bemærkede, at global komponentmangel eller geopolitisk påvirkning kan påvirke leveringstiden yderligere.

3) Digitaliseringsstyrelsen er opmærksom på at datacentre, nødstrøm og eksterne Internetforbindelser er fælles for datacentrenes kunder. Er der herudover typer af it-udstyr, infrastruktur, overvågning, backup eller administrationsløsninger etc., som det vil være problematisk, at Digitaliseringsstyrelsen efterspørger som dedikeret udstyr, adskilt fra andre kunder?

Leverandørernes besvarelser varierede, men pegede overordnet på, at det som udgangspunkt er muligt at levere dedikeret it-udstyr. Eksempler herpå er HSM'er, hardware til compute og storage, internetforbindelser, WAN-links samt backup-infrastruktur.

Leverandørerne fremhævede dog også, at det ofte er teknisk uhensigtsmæssigt og omkostningsdrivende at gøre udstyr dedikeret. Flere leverandører påpegede, at datacentrets grundlæggende infrastruktur, overvågnings- og managementsystemer, ITSM-værktøjer og netværksinfrastruktur typisk drives mest effektivt som delt infrastruktur.

Samtidig understregede leverandørerne, at krav om dedikeret udstyr reducerer stordriftsfordele og medfører højere etablerings- og driftsomkostninger, hvorfor behovet for dedikeret udstyr bør baseres på en konkret og risikobaseret vurdering samt afklares i tæt dialog med kunden.

2.3 Revision/overensstemmelsesvurdering

1) Vil et eventuelt krav om revision imod ETSI EN 319 401-standarden og tilhørende ansvar for eventuelle mangler udpeget af Kundens overensstemmelsesvurderingsorgan påvirke Leverandørens evne og vilje til at byde på kontrakten?

Leverandørerne vurderede samlet, at et krav om revision imod ETSI EN 319 401-standarden og tilhørende ansvar i sig selv ikke vil afholde dem fra at byde på kontrakten. Flere af leverandørerne svarede, at de kan imødekomme et sådant revisionskrav.

Tilbagemeldingen var dog entydigt, at et sådant revisionskrav har kommerciel betydning. Et flertal af leverandørerne fremhævede, at efterlevelse og revision imod ETSI EN 319 401-standarden er en omkostningsdriver, da der vil være behov for yderligere compliance-setup og særskilt revision, selvom der er betydeligt overlap med eksisterende standarder som ISO 27001, ISAE 3402 og NIS2. Flere leverandører anbefalede derfor, at ansvarsfordelingen fremstår klart, og at dette forhold indarbejdes i kontraktens økonomiske og risikomæssige rammer.

2) Kan Driftsleverandøren på baggrund af erfaringer fra andre kontrakter, pege på en mere hensigtsmæssig måde for parterne at indrette ansvarsfordelingen på?

De deltagende leverandører i markedsdialogen pegede overordnet på, at ansvarsfordelingen bør være tydelig og afstemt efter roller og myndighedskrav.

Enkelte leverandører fremhævede, at det er hensigtsmæssigt, at driftsleverandøren håndterer dialogen og leverer dokumentation i forbindelse med eksterne revisioner, mens kunden bærer det overordnede ansvar for efterlevelse af relevante sikkerhedsstandarder som eIDAS og ETSI EN 319 401. Leverandørerne understregede samtidigt behovet for klare retningslinjer for, hvordan konstaterede mangler evalueres og afhjælpes, samt at ansvaret for regulatoriske krav bør placeres hos kunden, mens leverandøren leverer kontraktuelle ydelser og understøtter complianceprocessen.

Derudover anbefalede enkelte leverandører, at kundens krav identificeres og fastsættes direkte i kontrakten, så de kan kontraktstyres og følges gennem hele kontraktens løbetid.